

[Henry Christensen]

for statistisk departement og alle de øvrige medlemmer af pristalsnævnet proklameres ministerens indgreb i Aktuelt den 25. september; jeg beder om tilladelse til at citere. Det hedder:

„Skulle statistisk departement være af den opfattelse, at pristalsberegningen uden videre kunne ændres fra oktober kvartal i år, så har man nu fået kontraordre af økonomiminister Ivar Nørgaard.“ I hvert fald står det klart, at ministeren rettede en sådan henvendelse til departementet, at det måtte føle sig forpligtet til at opgive sin trufne og meddelte beslutning om at benytte det nye vægtgrundlag for oktober. Ved denne handle måde tilside sætter den højtærede minister den uafhængighed for det statistiske departement, som hidtil af tidligere ministre over for folketinget har været fremhævet som noget afgørende.

Hvad er årsagen hertil? Ministeren har i et yderst kortfattet svar til mig den 28. september på et stillet spørgsmål oplyst, at der ikke var enighed om, hvad der foregik i pristalsnævnet den 21. september. Lad det nu være. Det store flertal, herunder repræsentanter for 4 her i folketinget repræsenterede partier, var i hvert fald enig med statistisk departement. Men uanset enighed eller uenighed i pristalsnævnet er det utrykkeligt her i folketinget fastlagt og fastslået, at pristalsnævnet kun er rådgivende, og at nævnets eksistens ikke skal øve indflydelse på departementets uafhængighed i disse sager. Må jeg spørge den højtærede minister, om han, som det har været oplyst i dagspressen, inden sin kontraordre har drøftet disse spørgsmål specielt med en enkelt af de i nævnet repræsenterede organisationer.

Der kan selvfølgelig være mange problemer, som kan rejse sig i forbindelse med pristallet. Vi kunne f. eks. principielt drøfte hyppigere prisundersøgelser, som jeg er tilhænger af. Vi kan forhåbentlig nå frem til hyppigere generelle ajourføringer af vægtgrundlaget. Vi kan drøfte boligpostens indregning. Vi kan pege på, at man tidligere, efter min mening forkert, har ventet for længe med at tage nye forbrugsundersøgelser i anvendelse. Man kan drøfte — hvad jeg også har set den højtærede minister

vil — om man helt skal omorganisere det statistiske departement.

Men alt dette drejer den foreliggende forespørgsel og den foreliggende sag sig ikke om; den drejer sig alene om ministerens administration af den ordning for det nuværende reguleringspristal, som er gældende og lovfæstet. Her finder jeg, at ministeren har været uberettiget til at gribe ind, og at han har handlet i strid med klare forudsætninger, som tydeligt er tilkendegivet her i det høje ting, og som hidtil ubestridt har været grundlaget for arbejdet i det statistiske departement. Jeg håber, at den højtærede minister ved nøjere overvejelser vil være kommet til samme resultat.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard): Jeg tror, det er rigtigt og praktisk, at jeg indleder mit svar på denne forespørgsel med ganske kort at redegøre for det faktiske hændelsesforløb.

Reguleringspristallet beregnes som bekendt som et vejte gennemsnit af prisbevægelserne for de enkelte varer og tjenester, der indgår i lønmodtagernes forbrug, og som grundlag for vægtene anvendes de periodiske undersøgelser, der foretages af forbrugssammenstillingen i et udsnit af lønmodtagerholdninger. Siden 1961 har grundlaget været den i 1955 foretagne forbrugsundersøgelse.

Det siger sig selv, at dette nu 10 år gamle vægtgrundlag allerede i nogen tid har været utilfredsstillende, ikke mindst fordi der under de seneste års økonomiske ekspansion er sket forskydninger i forbrugets sammensætning og i de relative priser på forskellige varer.

Allerede i august 1963 skete der da også det, at den daværende økonomiminister meddelte det statistiske departement, at regeringen — jeg gentager: regeringen — ønskede, at der snarest gørligt blev foretaget en ny forbrugsundersøgelse, således at vægtfordelingen i reguleringspristallet kunne revideres.

I oktober 1963 blev det meddelt pristalsnævnets medlemmer, at departementet efter ministerens anmodning havde til hensigt at foretage en forbrugsundersøgelse. Denne undersøgelse blev for de store posters vedkommende gennemført i foråret 1964 og blev for så vidt angår detailsammensætningen af fødevarerforbruget suppleret med